

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. P. T.**, bývajúceho v K., proti žalovanej **M. - S., spol. s. r.o.**, so sídlom v B., o **ochranu osobnosti a o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12 C 149/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. júna 2010 sp. zn. 3 Co 59/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 21. januára 2010 č.k. 12 C 149/2008-113 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Skonštatoval, že majetkové a sociálne pomery žalobcu sú nadpriemerné a na dosiahnutie základného práva na súdnu ochranu viac ako dostačujúce. Vychádzal z toho, že výška uplatnenej nemajetkovej ujmy bola stanovená žalobcom, a uplatnená náhrada škody je ušlým ziskom, ktorý si tiež stanovil sám žalobca. V oboch prípadoch ide o „fiktívnu“ ujmu. Žalobca je preto povinný znášať náklady na zaplatenie súdneho poplatku.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu uznesením z 10. júna 2010 sp. zn. 3 Co 59/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že priznal žalobcovi čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku za návrh v rozsahu 75%. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa v tom, že v prípade nárokov uplatňovaných žalobcom sa jedná o „fiktívnu“ ujmu. Považoval za nepochybné, že majetkové pomery žalobcu mu neumožňujú bez ohrozenia jeho vlastnej existencie zaplatiť súdny poplatok za uplatňované nároky. Na druhej strane však žalobca disponuje určitým majetkom. S prihliadnutím na majetkové a sociálne pomery žalobcu, ako aj na povahu nároku a výšku súdneho poplatku, odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrhu žalobcu na oslobodenie od súdneho poplatku sčasti vyhovel.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla dovolaním žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd zmenil uznesenie odvolacieho súdu tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí alebo ho zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Mala za to, že súdy jej svojim postupom odňali možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko jej neboli doručené prílohy k žalobnému návrhu, rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku, odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu a podanie, ktorým žalobca upravil svoj žalobný návrh. Zároveň odôvodnila dovolanie aj tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie podala oprávnená osoba.

K tomu, aby dovolanie malo právne účinky a aby na jeho základe vznikli procesné vzťahy, musí vyhovovať požiadavkám, ktoré ustanovuje Občiansky súdny poriadok.

V prejednávanej veci dovolanie žalovanej smeruje síce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa, a teda mohlo by byť podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. objektívne prípustné, avšak jeho prípustnosť bolo potrebné posúdiť aj z hľadiska, či je prípustné subjektívne.

Subjektívna prípustnosť odráža stav procesnej ujmy určitého účastníka konania, ktorá sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd pre účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím a výsledku, ktorý svojím rozhodnutím skutočne založil. Z povahy dovolania ako opravného prostriedku vyplýva, že oprávnenie ho podať (subjektívna prípustnosť) svedčí účastníkovi, v ktorého neprospech toto porovnanie vyznieva, ak je spôsobená ujma na základe dovolania odstrániteľná tým, že dovolací súd toto rozhodnutie zruší.

Žalovaná si v tomto prípade nárokuje oprávnenia, i keď nie je dôvod, aby jej ich právny poriadok garantoval. Povinnosť účastníka konania zaplatiť súdny poplatok je

verejnoprávna povinnosť účastníka konania voči štátu, ktorá sa protistrany v konaní nedotýka. O miere a rozsahu tejto procesnej podmienky rozhoduje výlučne štát, v ktorého mene koná súd. Procesné ani hmotnoprávne postavenie druhého účastníka konania nie je nijako dotknuté, nezakladajú, ani nemenia sa jeho práva, ani mu nevzniká ujma.

Formálne by zákon umožňoval proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie okresného súdu, podať dovolanie podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. To ale neznamená, že právo podať dovolanie patrí ktorémukoľvek účastníkovi konania. Toto právo náleží iba tomu účastníkovi konania, ktorý bol dotknutý napádaným rozhodnutím. Podobne, ako je to v prípade poriadkovej pokuty, kde takéto rozhodnutie môže napádať iba ten z účastníkov konania, ktorý bol rozhodnutím dotknutý.

Z uvedeného výkladu možno vyvodiť, že žalovaná nebola oprávnená podať dovolanie proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu, nakoľko v tejto časti konania nešlo o sporový právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako účastníkmi konania, ale o verejnoprávny vzťah medzi súdom a žalobcom. V žiadnom prípade nedošlo k zmene práv a povinností žalovanej, ani jej práva a povinnosti neboli nijakým spôsobom dotknuté.

Nebolo ani potrebné žalovanej doručovať prvostupňové uznesenie o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov pre žalobcu, ani žalobcove odvolanie proti tomuto uzneseniu, ani iné dokumenty, ktoré s oslobodením žalobcu od súdnych poplatkov súvisia. Nemožno preto hovoriť ani o odňatí možnosti konať pred súdom, tak ako ho namieta dovolateľka.

Tvrdenia žalovanej, podľa ktorých jej mali súdy odňať možnosť konať pred súdom tým, že jej nedoručili podanie, ktorým žalobca upravil svoj žalobný návrh, sú nedôvodné a nespôsobujú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pre ktorú by bolo potrebné napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť. Tento dočasný nedostatok sa týka konania vo veci samej a vôbec nesúvisí s postupom súdu pri rozhodovaní o oslobodení žalobcu od platenia súdnych poplatkov.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol ako podané niekým, kto naň nie je oprávnený.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. marca 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová